

Budai gázgyári elsőrendű díó I. és kokszo

Wilhelm Testvérek épület és tüzelőanyag, kereskedők, Mars-tér 2-3. telefon 26-18, Kölcsey-utca 10. telefon 19-84.

fusok között nem ismeri ki magát és véletlenül vót valamelyik pont ellen, az 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal büntethető a rendelet elgondolása szerint. Eppen ezért ajánljuk a derék békéscsabaiaknak azt, hogy ezentul még a legnagyobb kánikulában is lábszárvédővel és

halottimaszkban jelenjenek meg a strandon. Utóvégre nem ismerhetik a halak szeméremérzékét. Ez a rendelet ugyanis kizárólag a halak érdekében jött létre. Emberi szempontból ennek nincs jelentősége. Reméljük...

(E - I.)

„Bokréta” kézimunkaüzlet és fehérnemű varroda

Arany János-utca 5 sz. alatt (Hungária-szálló mögött)

m e g n y í l t.

Mindennemű kézimunka, kézimunkafonal, kézimunkaanyag kapható nagy választékban. Hozott anyagból készítek férfi-, női- s gyermekfehérneműt. — Egy kísérlés és vevőnk marad. ³³⁷

Szergy Erzs

Ecsedi Csapó Mária:

Szeged a múlt tükrében

VI.

Heroikus küzdelem a Tiszával — Az árvizek okai — Vízvédelmi törekvések

A Szegedet megalapító ősmagyar lakosság, amikor letelepülési helyet keresett, ezt a vidéket főleg kedvező földrajzi fekvésénél fogva választotta. A szigetekből álló telep kellő védelmét, a környező erdők, nádasok és tőzeglételek tüzelőit adták. A víz halmennyisége pedig bőséges élelmet nyújtott.

Dehogyan gondolták még akkor, hogy a Tisza közelsége amennyi előnyt, ugyanannyi veszedelemet is jelent. Az évről-évre megújuló magas víz-állások és árvizek, amelyek a szántóföldeket s a szépen fejlődő várost oly gyakran tönkretették, évszázadok óta súlyos, szívós küzdelmet jelentettek. Bár töltésekkel kezdtől fogva védekeztek, de ezek vagy gyöngék voltak, vagy túlságosan magas vízállásnak voltak kitéve, vagy a költségek hiányoztak, egyszóval nem nyújtottak elegendő védelmet. Minden árvízveszedelem alkalmával a lakosság rendkívül izgalmas órákat, sőt heteket, hónapokat élt át. A népnek nem volt sem éjjele, sem nappala, mindenki a fenyegetett helyre sietett, még az iskolásgyermekek is segítettek földet hordani, a töltést erősíteni. Esetről-esetre emberföldönti küzdelem volt az, amelyhez csak a család, otthon védelme adott elég erőt. De amikor nagy volt a veszedelem, ez az erő is kevésnek bizonyult. Bus harangkongás hirdette a vészt és amikor az bekövetkezett, éjjel a meleg ágyból, halott mellől, vagy a munkahelyről, mindenki futott, ahova tudott. Szegény szegediek, hányszor kellett menekülniök... A beszivárgó, fölfakadó vagy beáradó vizek azután százezreket áztattak el a szegény emberek hajlékát. Kipusztultak a vetemények, a gyümölcsfák is. 1740-ben pusztult el az alsóvárosi barátok szép gyümölcsöse.

A ferencesrendieknek ez a kolostora egyike az ország legrégebbi zárdáinak. Keletkezése 1301-re tehető, de azután többször újraépült. A templom és a kolostor hosszú időn át mint menedékhely: asyllum szerepelt. Az üldözöttek, ha ide bemehetnek, a jószívű barátok oltalma alatt nem érhetik őket többé semmi bánthatom. A főoltáron elhelyezett Havi-Boldogasszony-képnek is csodátevő erőt tulajdonítottak és szorongatott helyzetükben Szeged polgárai gyakran zárandokoltak oda segedelemért.

Nagyon sokszor adódott erre alkalom, hiszen fia a város egy kissé föllendült, ismét következett valami csapás. Különösen a XVIII. században ismétlődtek az árvizek. Föltűnő gyakran. 1765. 1770. 1772. 1779. 1782 és 1784-ben a Tisza minden esetben betört és csak nagy küzdelemmel lehetett a súlyos katasztrófát megakadályozni. 1816-ban is olyan nagy víz volt, hogy a vár földbástyáit hordták szét a töltések megerősítésére. Mégis több, mint 1000 ház dült össze. Egy hétig verték felre a harangokat. 1853-ban szintén nagy volt a veszedelem. A víz a ballagi-határnyitói vonalon be is tört, a nagy veszedelem

az örökös munkás hősiességének találatossága háritotta el. A gátor ugyanis belefeledt a szakadásba és saját testével gátolta meg a víz betörését, amíg kiáltozására segítség érkezett.

A XVIII. és XIX. században oly sűrűn ismétlődő árvízveszedelemeknek különben igen egyszerű oka volt. A Tisza és mellékfolyóinak szabályozásával a vizek összeszorultak és lefolyásuk gyorsabb lett. A lefolyó vizeknek éppen Szeged alatt volt a kapuja s mivel a Tiszának itt olyan szorulata volt, hogy a vizeket, főleg a Maros bő vizét levezetni nem bírta, ezért sokan már előre látták Szeged veszedelemét. A város zseniális mérnöke: Vedres már 1830-ban megjelöltette ezt. Megelőzésére, így a Maros-török áthelyezésére és a Tisza-meder kiszélesítésére több igenkos, nagyszabású tervet adott be, de kortársai nem értették meg s mivel közülválto volt, nem is hitték neki. A tervek így sokkal később és nem úgy valósultak meg, ahogy Vedres ajánlotta és kijelölte. Eletevaló terveiből a maga idejében csupán egyet valósított meg, amivel nagy jövedelemre tett szert. A városnak ajánlatot tett, hogy az ártérben parlagon heverő földet ármentesítse, de mivel a tanács ezt nem szavazta meg, a mérnök saját költségén megcsináltatta 12 évi haszonbérlet fejében. Dohánykertészetet létesített és a szűz-föld csakugy ontotta az áldást. Ugyanilyen áldott földek lettek a Bak-tóban ármentesített területek is.

A földuzzadt vizek levezetésére a város megszerezte a kincstártól nagy áldozatok árán Új-szegedet. Így most már volt ártere és ez csökkentette a bajt. Különben új töltéseket is emeltetett és rengeteg pénzt és munkát áldozott a védelemre, de amint a szabályozásokat és árvédelmi intézkedéseket kormánybiztosok vették át, mindez hiábavalónak bizonyult. A szabályozásokat olasz szakértők bevonásával csináltatták, akik az itteni speciális viszonyokkal nem lehettek ismerősek. A helybeliek tanácsát meg sem hallgatták és ennek szomorú eredményeképpen a szabályozási munkák nem is sikerültek.

Azonkívül a szabályozási központi bizottság Szegedet olyan ármentesítő társulat kötelékébe kényszerítette, amely védelmét egyáltalán nem biztosította. A társulat pénztárába több mint 50 ezer forintot fizetett be Szeged, de a társulat a pénzt nem a város védelmére használta föl. Ezt látva, természetesen, hogy a város ki akart válni és maga öhajtott volna továbbra is védelméről gondoskodni, de a közlekedésügyi minisztérium erre nem adott engedélyt. Ezzel olyan helyzet állt elő, amely előreláthatólag végzetes katasztrófának az előidézője lett.

különböző butorok, klubfotelek, íróasztalok, üvegezett és teli szekrények, stb. eladó. Kötöttárugyár, Tábor-utca 5.

Válasz egy humoros kecskeméti cikkre, amelynek szerzője a konzervekről rosszat álmodott

(A Délmagyarország munkatársától.) Nehány nappal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy a kecskeméti konzervgyár fióktelepet akar létesíteni Szegeden. Ezt a magunk részéről is mindenképpen öröndetes dolognak tartottuk, mert a magyar gyáripár erősödését látjuk benne. Részletkérdések megvitatásába nem bocsátkoztunk, mert az erre vonatkozó tárgyalások még csak a kezdeti stádiumban vannak.

De nini! A híradás nyomán Kecskemét fölborzolta magát, mint egy kis macska s behunyt szemmel rémeket álmodott. A „Kecskeméti Közlöny”-ben ugyanis cikk látott napvilágot ezzel a címmel: „Cáfolat egy humoros szegedi cikkre, amely a kecskeméti konzervgyár áttelepítéséről álmodik”. Ez a cikk lenyilatkoztatja a konzervgyár igazgatóját, aki nyilatkozatában ugyanazokat mondja, amiket mi a vonatkozó cikkünkben megírtunk. De a Kecskeméti Közlönnél olvasni is behunyt szemmel szoktak. Cikkünkben ugyanis azt olvasták ki, hogy mi az egész konzervgyárat akarjuk. Ez ellen olyan dörgő humorral emel szót, hogy az egyenesen rettentő egy ilyen nagyöklű város esetében. Végezetül irtózatossá üt az asztalra s azt mondja Kecskemét nevében a nevezett közlönyke, hogy örül ugyan nekünk, de a magát viszont nem engedi s ekképpen a gyárból egy szöveget sem visznek majd el júszt sem a konzervre éhes szegediek.

Hát erről a fosztogatásról nincs és nem is volt szó, könyörgünk alázattal. Különösen szöveget nem áhitozunk s egyetlen egy ilyen apró vasrudaeszkát sem akarunk Kecskemét segítségével pléhdobozokba konzerválni. Az mindenesetre megállapítható az igazság kedvéért, hogy a kecskeméti konzervgyárból elorzott vasszöveget könnyebben megemészti a gyomrunk, mint az ilyen nekünk adreszált cikkeket, amelyekből egyetlen tanulságot kell levonnia minden közlöny minden írójának: ha ír az ember, hát olvasson is, sőt inkább olvasson, mint írjon s ha már olvas, akkor úgy olvasson, hogy legyen értelme annak, amit ír. Igen dícséretes dolog a lokálpatriotizmus, de csak akkor, ha nem azért nyilatkozik meg, hogy valamivel megteljen az ujság. Búcsúzóul csak annyit, hogy szívünk minden szeretetével és melegségével ígérjük, hogy ha Kecskemét valóban eljut oda, hogy Szegeden fiók-konzervgyárat létesít, akkor mi ebben a szegedi fiókvállalatban agvvelőt is konvervalunk majd, s megfelelő mennyiséget elküldünk néhány előjegyzett címre.

Képviselőtet adunk

teljesen megbízható garanciaképes KERESKEDŐNEK

gyártmányainkból:

nyomott muszlin divatkendők, férfi és női zsebkendők, kerti terítők, butor lenvásznak, butorszövetek és függönyanyagokra. Ajánlatokat kérünk „Konkurrenseképes” jelígre Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV. Városház utca 10.